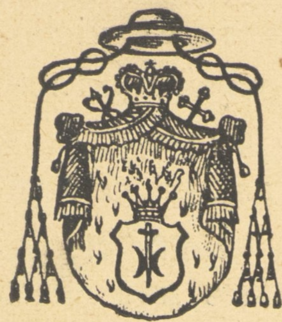

ВѢСТНИКЪ
ПЕРЕМЫСКОИ ЕПАРХІИ.

Рôкъ 1912. Выдано 29. сѣчня. Ч. I.

Ч. 1.

Ч. 27/орд. Архієрейске посланіє передъ св. великимъ постомъ.

О правдивôй Церкви Христовôй и аґітаціи схизматицкôй.

КОНСТАНТИНЪ ЧЕХОВИЧЬ

Божою Милостію и св. Апостольского Престола благословенемъ Епископъ Перемыскій, Самбôрскій и Сянôцкій.

Всечестному Духовеньству мірскому и монашому и всѣмъ вѣрнымъ нашои епархіи!

Миръ о Господѣ и Наше Архієрейске благословене!

Якъ кождого року звыкъ я до Васъ, мои Дорогі, вôдзывати ся зъ нагоды св. вел. поста, такъ и сего року не хочу залишити сего св. обовязку, щобы добрыхъ заохотити до вытреваня въ добрôмъ, а тыхъ, що въ сповнюваню Божихъ заповѣдей зблудили зъ правои дороги и зôйшли на манôвцѣ, знову навернути на ту дорогу.

Коли такъ роблю оглядъ духовного стану въ моєй епархіи, то зъ радостію мушу зазначити, що у бôльшои части вѣрныхъ побожнôсть чимъ разъ бôльше и бôльше змагає ся, чого доказомъ суть ново повстаючі братства и чисельне збôльшенє членôвъ старыхъ братствъ, частѣйше приступованє до св. спо-

вѣди и св. Причастія, численна участь въ місіяхъ духовныхъ, де такі̂ вôдбувають ся, численне вôдвиджуванє церквей надѣленыхъ вôдпустами. А дальше численне основуванє богослужебныхъ фондацій, ставленє новыхъ церковъ и то навѣть зъ очевиднымъ нараженємъ ся на великі̂ матеріяльні̂ выдатки. И я Вамъ вдячный, мои Дорогі̂ Дѣти, за Ваше добре серце, якимъ веселите Вашого Архієрея. »Стойте« и на дальше »о Гдѣ, братіє моя возлюбленная и вожделѣнная, радосте и вѣнчемой« (Філ. 4, 1).

Але якъ зъ однои стороны много причинъ спонукує мене до радости, коли погляну на мою епархію, такъ зъ другои стороны серце моє кровавить ся зъ болю, коли згадаю, що въ моє стадо вже вдерли ся вовки хищники и прибравши стать невинныхъ овець ширять знищенє и роздоръ. Рѣчь бо знана, що пôдъ одежію Ангела свѣтла може скрыватися злый духъ, пôдъ образомъ на око найщирѣйшого пріятеля може скрыватися найзлобнѣйшій супостатъ, въ найсолодшôмъ и найсмачнѣйшôмъ медѣ може крыти ся найстрашнѣйша отруя.

Маю ту на оцѣ схизматицку агитацію, котра въ послѣдныхъ часахъ, особливо въ моєй епархіи, прибрала грôзні̂ розмѣры. Платні̂ агитаторы пôдъ позоромъ патріотизму ѣздять вôдъ села до села и заманюють людей рôжного рода представленями, въ часѣ котрыхъ величають все, що чуже, що схизматицке, а понижують все, що своє, що католицке. Часописи и брошуры, такъ тукраєві̂ якъ и насылані̂ зъ заграницѣ, а именно зъ Россіи и зъ Америки, навзаводы занимають ся въ першôй мѣрѣ черненємъ и понижуванємъ на кождôмъ кроцѣ нашого Епископату и Духовеньства цѣлымъ серцемъ вôдданого справѣ католицкôй, щобы въ той способъ пôдготовити почву для схизматицкихъ священикôвъ, зъ котрыхъ двохъ вже єсть, а прочі̂ єще мають надôйти. Притôмъ въ якъ найпоганѣйшôмъ свѣтлѣ представляють устрôй и науку св. Церкви католицкои, уживаючи до того всякихъ злобныхъ выдумокъ и перекручувань св. Письма и подѣй историчныхъ. Нападають на Папôвъ Римскихъ, ганьбятъ тыхъ святыхъ Отцѣвъ, оскверняють память св. Священномученика Іосафата, до котрого мы, яко нашого заступника передъ Богомъ, молимо ся. Россійску за те церковъ выславляють по пôдъ небеса, называючи єи єдиною правдивою Христовою церквою, а россійску державу представляють неначе якій земный рай, особливо для селянъ. Въ виду того всего не диво, що наші̂ менше просвѣчені̂, а въ вѣрѣ святôй за мало поучені̂ и утверджені̂ люде, мало помалу остыгають въ вѣрѣ и привязаню до св. католицкои Церкви, а свои незрячі̂ очи звертають тамъ до Россіи, де пôсля слôвъ безбожныхъ письмакôвъ має бути жерело всего щастя и спасенія.

Бачивъ я небезпеченьство грозяче моимъ вѣрнымъ зô стороны схизмы вже давнѣйше и длятого 2 роки тому остерѣгавъ я Васъ въ моимъ посланію передъ симъ нещастємъ. Бачили мы всѣ три тукраєві̂ Архієреѣ тую грозу, и длятого въ нашихъ вспôльныхъ листахъ пастырскихъ вôдзывали ся мы до Васъ и перестерѣгали Васъ передъ тою грозою, особенно нашимъ листомъ зъ дня 31. марта 1910, де мы Вамъ выложили докладно грозяче душамъ Вашимъ небезпеченьство вôдъ схизмы.

Але що на жаль не у всѣхъ наші̂ слова знайшли послухъ, тожь я

послушный упôмненю св. Ап. Павла »проповѣдуй слово, настой благовременнѣ и безвременнѣ, обличи, запрети, умоли, со всякимъ долготерпѣніємъ и ученіємъ« (II Tim. 4, 2) постановивъ собѣ и въ теперѣшнôмъ моимъ посланію перестеречи Васъ, мои Дорогй Дѣти, передъ схизмою и передъ нещасными наслѣдками, якй она за собою веде. А думаю, що лѣпше сего обовязку не сповню, якъ що коротко выложу Вамъ науку о св. Церкви Христовôй и то на пôдставѣ тыхъ самыхъ книгъ, котрыхъ и схизматики уживають и на пôдставѣ высказôвъ св. ОО, котрыхъ и схизматики почитають яко святыхъ, та на пôдставѣ рѣшень тыхъ вселеньскихъ соборôвъ, котрй и схизматики признають за обовязуючй, а именно поясню Вамъ, въ чіихъ рукахъ спочиває найвысша власть въ Христовôй Церквѣ.

Загляньмо до св. Письма, котре схизматики мають зъ нами спôльне.

Всѣ знаємо зъ сего св. Письма, що Іисусъ Христосъ прійшовъ на сей свѣтъ, щобы знайти и спасти погибшій людскій рôдъ. А сповнявъ Вôнъ тую Свою задачу черезъ выконуванє троякои власти: учительскои, священичои и царскои.

Яко Найвысшій Учитель учивъ людей, въ що мають вѣрити, та якъ мають поступати, щобы осягнути спасеніє. Яко Найвысшій Священикъ примиривъ черезъ Свою крестну смерть людей зъ Небеснымъ Отцемъ; яко Найвысшій Пастыръ провадивъ черезъ Свои наймудрѣйшй рады и Свôй Божій примѣръ вѣрныхъ до спасенія. Однакъ Іисусъ Христосъ не на завсѣгды мавъ въ видимый спосôбъ лишити ся на тôй земли. Длятого заложивъ товариство зложене зъ людей, котре мало се єго пôсланництво, сю єго задачу выповняти ажь до кôнця свѣта и тому товариству вôддавъ всю власть, яку Самъ мавъ, т. є. власть учительску, священичу и царску.

Кожде товариство, щобы не розпало ся, мусить мати голову, мусить мати осередокъ, до котрого бы всѣ члены товариства звертали ся и въ котрôмъ бы всѣ они лучили ся. Такъ є въ родинѣ, въ громадѣ, въ краю, въ державѣ. Тому и Іисусъ Христосъ товариству вôдъ Себе заложеному, котре назвавъ Церквою, мусѣвъ дати голову. А що се товариство, св. Церковъ, є видиме бо складає ся зъ видимыхъ членôвъ, якими суть вѣрнй люде, тожь давъ єй видиму голову въ особѣ св. Петра. Въ єго руки передавъ Спаситель найвысшу власть, яку Самъ справувавъ ту на земли, т. зн. учинивъ св. Петра Найвысшимъ Учителемъ, Священикомъ и Пастыремъ, зôстаючи однакъ и на дальше невидидымъ Головою Церкви.

Щобы о тôмъ переконати ся, перенесѣмъ ся духомъ въ стороны Кесаріи Филиповои въ ту хвилю, коли Христосъ окруженый учениками ихъ пытає: »Вы же кого мя глаголете быти«? За кого вы мене маєте? На се пытанє вôдповѣдає торжественно Симонъ Петро: »Ты єси Христосъ, Сынъ Бога живаго«. И ось якъ надгороджує Бож. Спаситель св. Петра за єго вызнанє. Похваливши св. Петра, що сказавъ правду и заявивши, що вôнъ довѣдавъ ся о тôмъ зъ Божого обявленя, такъ дальше промовляє до св. Петра: »И азъ же тебѣ глаголю, яко ты єси Петръ и на семъ камени созижду церковъ мою и врата адова не одолѣють єй. И дамъ ти ключи царствія небеснаго; и єже аще свяжеши на земли, будетъ связано на небесѣхъ, и єже аще разрѣшиши на земли, будетъ разрѣшено на небесѣхъ« с. зн. А я тобѣ кажу: Ты єси Петро (т. є. скала,

камѣнь), и на томъ камени выставлю мою церковъ и пекольнӣ ворота єи не переможуть. И дамъ тобѣ ключѣ небесного царства и що звяжешь на земли, буде звязане на небѣ, а що розвяжешь на земли, буде розвязане на небѣ«. (Мат. 16, 13 и сл.) Чижь не ясно зъ тыхъ словъ, що одного лише Петра покликавъ Спаситель на найвысшого пастыря цѣлои Церкви, такъ якъ лишь вôнъ самъ оденъ вызнавъ божество Христове! Прецѣнь выразно говорить до него одного, а не до всѣхъ: а я тобѣ кажу, ты камѣнь, тобѣ дамъ ключѣ.

Христосъ назвавъ Петра скалою, то єсть якбы пôдвалиною своєи Церкви. А нащожь дає ся пôдвалину пôдъ дôмъ? Коли хочешь муровати дôмъ, то въ якôй цѣли докопуєшь ся ажь до скалы, до твердого ґрунту? Чи не тому, щобы твоя будôвля мала ся на чôмъ оперти, а не розпала ся въ руину при першôй непогодѣ? Подобно мае ся рѣчь зъ Церквою. Хотяй въ тôмъ мѣсци евангелія Господь не говорить про цеглянӣ та деревлянӣ церкви, куда сходять ся люде на молитву, але называє Церквою то Царство Боже, котре закладавъ, то єсть цѣлу суспôльнôсть всѣхъ вѣруючихъ — однакъ и тому Своему царству, щобы не розпало ся, якъ тӣ земскӣ царства, де нема доброго правительства, обѣцявъ дати Іисусъ Христосъ особу св. Петра за крѣпку пôдвалину. А якимже способомъ чоловѣкъ може бути пôдвалиною цѣлои христіяньскои суспôльности? Певно, що не инакше, якъ лише, що тою суспôльностію буде управляти, буде для неи установляти права, розъсуджувати споры, напоминати блудячихъ, карати непослушныхъ. Отже все те приобѣцявъ Спаситель вôддати св. Петрови, коли до него сказавъ: »Ты єси Петръ«. Зъ того бачимо, що св. Петро мавъ бути вывысшеный понадъ иньшихъ Апостолôвъ, мавъ управляти цѣлою Церквою.

Що Христосъ приобѣцявъ, сего и додержавъ.

По Своимъ Воскресенію окруженый Своими учениками надъ озеромъ Тиверіядскимъ пытає Іисусъ Христосъ св. Петра 3 разы, чи Єго любить, а коли св. Петро 3 разы запевнивъ Іисуса, що Єго щиро любить, дає єму порученє: »Паси агнцы моя, паси овцы моя« т. зн. паси мои ягнята, паси мои вôвцѣ. (Іоа, 21, 15-17). Мы бы не дôйшли до кôнця, єслибъ хотѣли выказувати красоту и силу тыхъ словъ; одно єсть певне и ясне, якъ сонце, що Христосъ передъ Своимъ вôдходомъ на небо тыми словами повѣривъ св. Петрови старанє и журбу около цѣлои своєи череды, около цѣлои своєи Церкви, а тымъ самымъ вôддавъ найвысшу власть не лише надъ вѣрными але и надъ иншими пастырями т. є. епископами и священиками, такъ що пôсля словъ Христа Спасителя Єго Церковъ становить лише одно стадо зъ однымъ пастыремъ.

И св. Петро послушный приказови Спасителя и въ почутю удѣленои собѣ найвысшои власти вôдъ теперъ на кождôмъ кроцѣ веде провôдъ надъ Апостолами и вѣрными. И такъ, коли треба було выбрати нового Апостола на мѣсце зрадника Юды, св. Петро скликує зôбранє и єму проводить. (Дѣян. Ап. 1, 15-26). Св. Петро перші́й голосить Христа жидамъ, перші́й робить чудо, перші́й принимає поганъ до св. Церкви. Св. Петро веде провôдъ на соборѣ Апостольскôмъ въ Єрусалимѣ. До св. Петра удає ся по своимъ наверненю св. Ап. Павло, впростъ покликаный Іисусомъ Христомъ до Апостольства, щобы мôгъ зъ нимъ

обговорити плянъ своихъ апостольскихъ трудôвъ и скрѣпленый єго благословенємъ пôйти помѣжь народы и голосити св. Евангеліє.

Коли св. Петра вкинули до вязницѣ, цѣла Церковъ тогдашна молить ся о єго освободженє.

Таксамо св. Отцѣ и переданє церковне учать, що св. Петро бувъ годовою Церкви Христомъ заложенои.

Я лише наведу свѣдоцтво одного Отця, дуже намъ дорогого, бо вôдъ него маємо Службу Божу, котру що дня вôдправляємо, а се св. Іоанна Зл. Що вôнъ каже о св. Петрѣ? »Петро се церковъ Божа« каже св. І. Зл. въ бесѣдѣ на 29. червня. А на иньшôмъ мѣсци сей великій Учитель грецкои Церкви, роздумуючи надъ словами Іисуса Христа: »Ты єси Петръ и на тôмъ камени збудую мою Церковъ« каже: »Петро є названый каменемъ, бо на нѣмъ выставивъ Христосъ Свою Церковъ«. (Поуч. въ честь св. Петра).

А теперъ загляньмо до »Минеи«, що єи схизматики уживають. Чи тамъ не находимо тои самои науки?

Отворѣмъ Минею на мѣсяць сѣчень (Яннуарій) и загляньмо, що тамъ стоить написано о св. Петрѣ пôдъ днемъ 16. сѣчня. Наведу слова Минеи въ нашôй мовѣ, щобы Вы ихъ лѣпше порозумѣли.

»Нынѣ Петро, пôдвалина Церкви, камѣнь вѣры, оказує намъ свои честнӥ вериги« с. зн. ланцухи, якими єго сковано въ вязници (Вечерня).

»Ты утвердивъ законы Христовӥ и переступникôвъ научивъ справедливости, яко зверхный начальникъ Апостолôвъ, яко крѣпкій фундаментъ догматôвъ« (правдъ вѣры). (Утреня, Канонъ, пѣснь 3).

»Похвалѣмъ найвысшого и першого Апостола, Божого ученика правды, великого Петра и зъ вѣрою уцѣлуймо єго вериги (ланцухи)«. (Тамже Кондакъ.)

»Не лишивши Риму ты трафивъ и до насъ черезъ свои вериги (ланцухи), котрӥ ты носивъ, держачій першій престолъ мѣжь Апостолами« (Тропаръ)

Петре, ты ловлячи людей зъ глубины зрады, привѣвъ єси ихъ яко рыбы до Того, що выбравъ тебе зъ помежи рыбакôвъ по правдѣ на начальника всѣхъ ученикôвъ. (Утреня, канонъ, пѣснь 1. тропаръ 2)

А теперъ загляньмо до »Минеи« на день 29. и 30. червня (Юнія), що тамъ вычитаємо:» Петре, пôдвалино Апостолôвъ, скало Церкви Христовои, початку христіянъ, паси славно вôвцѣ твоєи вôвчарнѣ, заховай твои ягнята вôдъ хитрыхъ вовкôвъ, спаси твоє стадо вôдъ лютыхъ напастей«. (Мала вечерня 29. Юнія.) »Достойно заспѣваймо на честь верховного начальника Апостолôвъ«. (Утреня того самого дня, Канонъ, Пѣснь І. троп. 1).

»Тебе, св. Петре, предвѣчный предвидѣвши назначивъ начальникомъ Своєи Церкви«. (Тамже, тропаръ 2).

»Ты, Петре, бувъ першимъ епископомъ Риму, славою и хвалою

найбôльшого мѣста, утвердженємъ Церкви, що и пекольнѝ ворота по правдѣ не переможуть єи, якъ и Христосъ предсказавъ«. (Утреня 30. Юнїя на хвалитехъ, 1 стихіра; чит. цѣлу службу тыхъ обохъ днѣвъ).

Тѝ всѣ свѣдоцтва наведенѝ зъ россійскои Минеи, яка выйшла въ Кіевѣ 1811 р. (Пор. Миная Почаєвъ 1863).

Самѝ проте церковнѝ схизматицкѝ книги признають и доказують, що высше наведенѝ слова Спасителя записанѝ въ евангелію св. Матея гл. XVI. треба розумѣти о врученю св. Петрови власти надъ цѣлою Церквою. Чи въ виду того найде ся ще совѣстный чоловѣкъ, котрый бы осмѣливъ ся сказати, що св. Петро бувъ лише звычайнымъ Апостоломъ?

— А зъ вôдки взяла ся та наука о св. Петрѣ въ схизматицкихъ книгахъ? Я вамъ скажу. Книги тѝ були уложенѝ давно, ще тогды, коли всѣ слухали Папы Римского, коли єще було одно стадо и оденъ пастырь, коли єще не було роздору межи Церквою захôдною а всхôдною, а списана въ нихъ наука о св. Петрѣ заховує ся на стыдъ тыхъ нещасныхъ, що для марного гроша, для земскихъ зглядôвъ, для догодженя своеи гордости выповѣли послухъ Святѣйшому Отцеви. То суть люде заслѣпленѝ, злѝ и переворотнѝ, котрѝ самѝ позбавляють себе спасенія — а може и Вы ихъ слухали? —

Але св. Петро давно померъ, а св. Церковъ пôсля обѣтницѣ Христа Спасителя має тревати ажь до кôнця свѣта (Мат. 24, 14; Лук. 1, 32, 33. Мат. 16, 18). Чи проте по смерти св. Петра Церковъ св. зôстала безъ головы? Нѣ! Церковъ мусѣла полишитись такою, якою єи заложивъ Іисусъ Христосъ, т. зн. мусѣла на дальше задержати голову. Якъ довго стоить дôмъ, потребує пôдвалинъ; якъ довго истнує череда, потребує пастыря. Церковъ, — дôмъ и череда Христова, — має истнувати ажь до кôнця свѣта. Тожь потребує ажь до кôнця свѣта головы, бо инакше перестала бы бути такою, якою заложивъ єи Іисусъ Христосъ, перестала бы бути Церквою Христовою.

Єсли Церковъ св. вже за часôвъ Апостолôвъ потребувала мати голову, коли то Апостолы безпосередно вôдъ Христа научили ся Божои мудрости, коли то єще у всѣхъ христіянъ було одно серце и одна душа, коли єще число вѣрныхъ було мале, о скôлькожь бôльше потребувала она головы въ часахъ пôзнѣйшихъ и теперь, де то нема вже тои первѣснои ревности у христіянъ.

Первеньство св. Петра въ Церквѣ Христовôй не могло счезнути зъ єго смертію и, слава Богу, не счезло.

Хтожь вôдъ смерти св. Петра є найвысшою головою Церкви?

Єсли умре якійсь князь або цѣсаръ, т. зн. голова, найвысшій панъ якоись краины, то по нѣмъ найвысшимъ паномъ, головою сеи краины, єсть єго правный наслѣдникъ т. зн. той, що по нѣмъ въ законный спосôбъ наступивъ. Св. Петро бувъ головою Церкви. Яко такій выбравъ за свою столицю Римъ, де перебувавъ зъ малыми перервами черезъ 25 лѣтъ, якъ се посвѣдчає історія и высше наведена Минея. Хтожь по нѣмъ мавъ стати найвысшою головою Церкви? Розумѣє ся, що єго правный наслѣдникъ на епископскôй столици въ Римѣ, а

бувъ нимъ св. Линъ. А якъ той померъ, головою Церкви зôставъ слѣдуючій епископъ римскій, св. Клитъ. И такъ ишло ажь до нынѣ. Завсѣгды по смерти одного епископа римского выбирали другого и той стававъ головою Церкви. Що въ самôй рѣчи такъ було, учить насъ исторія Церкви всѣхъ часôвъ, учать насъ церковнӣ богослужебнӣ книги схизматикôвъ.

И такъ исторія Церкви вказує намъ на те, що, якъ зъ одной стороны Папы римскӣ вôдъ першихъ часôвъ христіяньства себе завсѣгды за голову цѣлои Церкви уважали, такъ знову зъ другои стороны ихъ яко такихъ иншӣ епископы и цѣлый христіяньскій свѣтъ узнававъ.

Погляньмо, якъ Папы римскӣ въ першихъ часахъ христіяньства ту свою власть выконували, та якъ о нѣй выражали ся. Возьмѣмъ примѣръ зъ І-го столѣтя. Ще за житя св. Ап. Іоанна Богослова повставъ спôръ въ христіяньскôй громадѣ въ Коринтѣ. И мусѣли Коринтяне удати ся до судіи, котрый бы мавъ власть рѣшати такӣ церковнӣ споры; и чи може просять до полагодженя спору сусѣдныхъ епископôвъ або св. Іоанна, Апостола Христового? До нихъ Коринтяне не звертають ся, хотяй були близько, але удають ся до св. Климента, епископа Риму, хотяй сей бувъ далеко. А чому такъ? Бо Коринтяне знали, що св. Климентъ, епископъ Риму, а *не* хто иншій є правнымъ наслѣдникомъ св. Петра, а тому и найвысшою головою цѣлои Церкви.

И св. Климентъ пише до нихъ посланіє, въ котрôмъ рѣшає згаданый спôръ, а при кôнци посланія додає слѣдуючӣ слова: »єслижь знайдуть ся такӣ, що не послухають сего, що Христосъ черезъ насъ сказавъ, нехай знають, що ихъ душамъ грозить велике небезпеченьство, а мы зовсѣмъ не будемо винуватӣ въ тôмъ грѣсѣ«. Такъ писати мôгъ лише чоловѣкъ глубоко пересвѣдченый о своєй власти не лише у себе, але и въ коринтійскôй Церкви.

Въ 100 лѣтъ пôзнѣйше въ Малôй Азіи наставъ помежи епископами спôръ о святкованє свята Христового Воскресенія и нѣякъ не могло прійти межи ними до згоды. И що роблять? Звертають ся до епископа Риму, щобы ихъ погодивъ. Папа Викторъ — такъ звавъ ся тодѣшный епископъ Риму — наказує имъ, щобы празникъ Пасхи такъ обходили, якъ се обходило ся въ римскôй Церквѣ, а коли не хотѣли послухати, загрозивъ имъ выключенємъ зъ Церкви. Нѣхто однакъ не перечивъ римскому епископови права, розказувати епископамъ далекои Азіи а въ разѣ непослуху и кары на нихъ накладати, такъ якъ всѣ свято були переконанӣ, що римскій епископъ є головою Церкви и яко такій має право розказувати цѣлôй Церквѣ.

Въ III. столѣтю бачимо, якъ Папы осуджують єреси, и то не лише тӣ, що повставали въ римскôй епархіи, але и тӣ, що появлялись въ вôддаленыхъ епархіяхъ.

Такъ Папа Зефиринъ (199—217) выключає зъ Церкви африканьскихъ Монтанистôвъ; Папа Стефанъ (254—257) осуджує африканьскій звычай перекрещувати єретикôвъ; Папа Діонизій (259—268) наказує оправдати ся Діонизієви александрійскому зъ поробленыхъ єму закидôвъ, чому той и повинує ся. Въ IV, V в. всѣ важнѣйшӣ церковнӣ дѣла рѣшають римскӣ Папы, що при многихъ случайностяхъ и словомъ и письмомъ пригадують епископамъ свою верховну власть надъ ними.

Послухаймо, якъ задивляє ся на свою папску власть Папа Левъ В. (440 — 461), котрого заровно такъ всходна, якъ и заходна Церковъ почитає за святого и называє »стовпомъ православія.« (Гл. Минея, 18. II Утреня, Канонъ). Сей св. Папа пише до св. Анастазія, епископа Солуньского межи иньшими такй слова: »Середъ самыхъ Апостоловъ була при ровности почести рожниця въ власти и хотяй въ покликаню всѣ Апостолы були ровнй, то мимо того первеньство надъ другими дано лишь одному. Зъ водси то и пойшла рожниця межи епископами... Старанє о цѣлу Церковъ передає ся одному престолу Петра и нѣхто не може водделяти ся водъ свого вожда.« А до епископовъ зобраныхъ коло себе въ рочницю свого поставленя на Папу такъ говоритъ: »Въ особѣ моеи смиренности належить сего бачити, сего почитати, що має старанє надъ всѣми пастырями разомъ зъ повѣреными имъ стадами (т. є. св. Петра) и котрого достоинство не зникає навѣть и въ недостойномъ наслѣднику. — Такъ отже власть, яку Христосъ давъ св. Петру, его первеньство, посля словъ св. Льва, не скончило ся зъ его смертію, але треває и дальше въ особѣ его наслѣдниковъ — римскихъ епископовъ, — хотяйбы тй навѣть були и грѣшными людьми.

Такъ якъ св. Левъ, думали и говорили всѣ Папы водъ початку христіяньства до теперъ. Тожь неправдою и злобною выдумкою єсть говорити, будьтобы римскй епископы зъ початку не приписували собѣ власти надъ цѣлою Церквою, але лише присвоѣли єи собѣ познѣйше въ 9 вѣцѣ, якъ то трубять схизматики въ своихъ безбожныхъ часописяхъ и книжкахъ, щобы въ той способъ оправдати своє заслѣпленє и нерозумъ.

Присвоювати собѣ власть и то найвысшу въ Христовой Церквѣ, а не мати до неи права, булобы діявольскою гордостію, ба що горше мерзеннымъ богохульствомъ, а прецѣнь святымъ, якимъ бувъ св. Левъ Папа и якими були переважно римскй папы першихъ вѣковъ, що ихъ яко такихъ почитає якъ заходна такъ и всходна церковъ, чогось подобного приписати не можна, а єсли бысьмо имъ щось подобного приписували, то тымъ самымъ кидалибысьмо хулу на нихъ, и вырѣкали ся не лише Церкви католицкои але и схизматицкои, котра каже почитати тыхъ святыхъ. Такъ отже маємо до выбору одно зъ двохъ: або выречи ся святыхъ, або вызнавати науку католицкои Церкви.

Але не конецъ на томъ.

Кромъ свѣдоцтва Паповъ римскихъ, котрй вже водъ першихъ часовъ христіяньства уважали себе зверхниками цѣлого христіяньского свѣта, и то — якъ мы бачили — цѣлкомъ справедливо, маємо єще и иншй свѣдоцтва. Въ першой мѣрѣ годить ся ту згадати за свѣдоцтва св. ОО. всходнои и заходнои Церкви, котрй и своими письмами и своимъ поведенємъ признають верховну власть римского Папы надъ цѣлою Церквою.

Св. Ириней, що живъ въ II. вѣцѣ, уважає римску Церковъ и римскій престолъ за осередокъ, въ котромъ мають лучити ся всѣ церкви и всѣ вѣрнй цѣлого свѣта.

Св. Кипріянъ, що живъ въ 3-омъ вѣцѣ, въ своимъ письмѣ »о єдности

Церкви« и иншихъ письмахъ таксамо выражає ся. Годиться ту навести оденъ прекрасный высказъ сего Отця, записаный въ дѣлѣ, »о єдности Церкви«. »Мѣсць, де ловить ся людей«, каже сей святый, »є вправдѣ богато, але всѣ они мусять черпати зъ одного св. Петрови повѣреного жерела житєвого, бо инакше тратять пôдставу спасенія.

Св. Оптатъ зъ IV. вѣку въ своимъ письмѣ проти Донатистôвъ говорить, що схизматикомъ и грѣшникомъ є той, хто независимо вôдъ римского Папы хоче правити Церквою. (Проти Донатистôвъ кн. 2).

Св. Августинъ зъ IV. и V. в. такъ свято бувъ увѣреный о верховнôй власти римского Папы, що єго осудъ въ справахъ вѣры уважавъ за остаточно рѣшаючій. (Слово 131).

Ровесникъ св. Августина, св. Іеронимъ, каже, що для того выбирає ся оденъ зъ числа 12., щобы була голова и щобы въ той спосôбъ усунути причину роздорôвъ. (Проти Іовин. кн. 1).

Коли одного разу вырынувъ сумнѣвъ що до одного богословского пытаня, сей святый звертає ся до папы Дамаза и просить єго о пояснене, причôмъ додає слѣдуючій слова: »Я стою въ лучности зъ Твоимъ блаженьствомъ т. є. зъ столицею св. Петра, знаючи, що на тôй скалѣ збудована Церковъ. Хто поза тымъ домомъ т. є. поза Церквою поживає агнця, сей поганинъ; хто не буде въ корабли Ноя, сей погибне въ потопѣ«. (Листъ 57. до Папы Дамаза). Значится, що св. Іеронимъ є того пересвѣдченя, що, якъ за часôвъ Ноя сей лише спасъ ся, хто бувъ въ єго корабли, такъ и теперь, щобы спасти свою душу, треба держати ся скалы, на котрôй збудована Христова Церковъ, т. є. треба держати ся Петра и єго наслѣдникôвъ, римскихъ Папôвъ.

Се свѣдоцтва лише кôлькохъ св. Отцѣвъ, котрыхъ и всхôдна Церковъ, незъединена зъ Римомъ, почитає за святыхъ.

Погляньмо теперь, якъ на ту рѣчь задивляють ся св. Отцѣ всхôдної Церкви.

Св. Атаназій, выгнаный зъ александрійского, епископского престола, прибѣгає до Папы Юлія І., котрый своимъ рѣшенємъ привертає єму престолъ.

Св. Іоаннъ Зл., сей великій и славный свѣтильникъ грецкої Церкви, зложеный неправно зъ архіепископского престола въ Царгородѣ, вôдкликує ся до Папы Иннокентія І., котрый за тяжку кривду нанесену св. Іоанну Зл. выключує зъ Церкви цѣсаря Аркадія и єго жену Евдоксію и тую клятву здôймає зъ нихъ доперва тогды, коли они зъ жалемъ просили єго о прощенє. (Пор. Минеи-Четьи, Москва 1902. кн. III. стр. 310-370).

Коли на всходѣ появилась єресь Аполинарія и Македонія, св. Василій В. просить Папу Дамаза, щобы злому зарадивъ. И въ самôй рѣчи Папа вмѣшавъ ся въ тую справу и осудивъ высше згаданыхъ єретикôвъ и ихъ науку.

А якого змѣсту листы пишуть до Папôвъ римскихъ нашѣ св. Отцѣ!

Послухаймо письма св. Теодорета, епископа Кипру до римского Папы

св. Льва В.: »Єсли Павло, — каже Теодоретъ —, вѣщунъ правды, труба св. Духа, прибѣгъ до великого Петра, то мы, звычайнй и малй люде, тымъ бôльше повиннй прибѣгати до Вашого Апостольского Престола, щобы отримати вôдъ Васъ вылѣчене ранъ, що непокоять Церковъ. Такъ якъ первеньство приналежить Вамъ зъ многихъ причинъ. Вашь Престолъ украшеный всякими привилеями, особливо привилеємъ вѣры. — Менѣжь лишаєсь выжидати рѣшеня Апостольского Престола«. (Манси, Соборы 17, 36).

А св. Петро Хризольогъ, котрого Евтихій старавъ ся приєднати для себе и своеи єреси, вôдповѣвъ єму такъ въ своимъ письмѣ до него:» Въ особенности радимо тобѣ, дорогій брате, держати ся зъ великимъ довѣрємъ письма блаж. Папы мѣста Риму; такъ якъ св. апостолъ Петро, що жиє и предсѣдає на своѣй катедрѣ (т. є. въ своихъ наслѣдникахъ) подає правду тымъ, що еи шукають. Що до насъ, що маємо старанє о спокôй и вѣру, то мы не можемо рѣшати справъ вôдносячихъ ся до религіи безъ згоды римского епископа«. (Тамже V, I, 349).

Такъ проте бачимо, що не лише захôднй св. Отцѣ, але такожь и всхôднй признавали верховну власть римскихъ Папôвъ надъ собою, учили о необходимости єдности въ вѣрѣ зъ римскими Папами (згоды зъ римскими Папами въ справахъ вѣры), бачили въ нихъ самого св. Петра, а рѣшати щось въ справахъ вѣры безъ папскои згоды уважали за рѣчь неможливу и неправну.

А всѣхъ тыхъ ОО. Церкви якъ католики такъ и схизматики почитають яко святыхъ. Самй собѣ проте противорѣчать схизматики, чи такъ званй православнй, коли не вѣрять словамъ св. Отцѣвъ, бо зъ однои стороны моляться до нихъ яко до святыхъ, зъ другои стороны приписують имъ ложь въ такъ важнôй справѣ.

Що Папа римскій є верховнымъ начальникомъ Христовои Церкви, доказує намъ дальше історія вселеньськихъ соборôвъ, котрй у схизматикôвъ уходять за єдину видиму верховну власть въ Церкви.

Возьмѣмъ на увагу лише 7 першихъ вселеньскихъ соборôвъ, такъ якъ лише тй узнають схизматики за законно скликанй. Якъ ихъ скликувано?

Історія учить насъ, що всѣ тй соборы скликували або Папы самй або давали дозвôлъ на ихъ скликуванє, зъ выимкою II. Собора, котрого тому зъ початку навѣть не уважали за вселеньскій, лише за частный, а вселенськимъ признано єго доперва тогды, коли єго рѣшеня затвердивъ римскій Папа Дамазъ.

Що право скликувати соборы прислуговало выключно лише римскимъ Папамъ, найлѣпше видно зъ того, що Халькедоньскій Соборъ осудивъ александрійского патріярха Діоскора межи иншими такожь и за те, що самовôльно безъ призволу Апостольского Престола поваживъ ся скликати соборъ, чого, — якъ выразно Соборъ зазначує — нѣколи не було и бути не повинно.

Таксамо думавъ и св. Теодоръ Студитъ, бо выразно каже, що хто безъ Папы поважится скликати соборъ, то такій соборъ православнымъ бути не може. (Migne P. G. 99, 1018 и 1019).

Предсѣдательство на соборахъ вселеньскихъ мали выключно Папы, а що самй лично бути не могли, тожь высылали завсѣгды своихъ вôдпоручникôвъ.

Рѣшеня соборôвъ мусѣли вповнѣ вôдповѣдати рѣшенямъ римскихъ Папôвъ.

Що Папы мали право предсѣдати на соборахъ и въ самôй рѣчи предсѣдали, о тôмъ свѣдчать книги церковнй схизматикôвъ. Въ россійскôй Минеи на дни 2 сѣчня (Януарія) на Утрени (пѣснь 8) читаємо о папѣ св. Сильвестрѣ слѣдуючй слова: »Верховникъ явился єси священнаго собора«. Минея называє св. Сильвестра начальникомъ собора, а тй слова суть для насъ ще тымъ важнѣйшй, бо той Папа предсѣдавъ на I. Соборѣ черезъ свого заступника Осія, а не въ своєй особѣ.

Що знову осудъ Папôвъ въ справахъ вѣры и обычаѣвъ бувъ рѣшаючій, найлѣпше се доказує історія вселеньскихъ соборôвъ: Ефеского, Хадькедоньского и Шестого.

И такъ Соборъ Ефескій принимає до вѣдомости и оголошує готовый папскій засудъ на єретика Несторія.

Соборъ Хальқедоньскій просить папскихъ вôдпоручникôвъ, щобы они въ имени Папы св. Льва В. осудили Діоскора, що и дѣйсно стало ся.

Самъ знову Папа св. Левъ В. поручивъ Отцямъ Собора Халькедоньского, щобы въ справѣ єреси Евтихія приняли все тоє, що въ тôмъ зглядѣ написавъ до царгородского патріярха Флявіяна. И ОО. Собора не лишь не противились порученю Папы, але противно зъ найбôльшою готовостію тоєжь приняли закликавши зъ одушевленємъ: »Анатема тому т. зн. нехай буде выключеный зъ Церкви той, хто такъ не вѣрить. П е т р о з а г о в о р и в ъ ч е р е з ъ Л ь в а! Петро, що вѣчно жиє на своимъ престолѣ!« Значится, що самъ вселеньскій соборъ узнає Папу б е з ъ о ш и б о ч н ы м ъ т. зн. т а к и м ъ, що н е м о ж е п о б л у д и т и в ъ с п р а в а х ъ с в. в ѣ р ы, п р и н и м а ю ч и б е з ъ н а м ы с л у є г о р ѣ ш е н є.

Щось подôбного приключилось и на VI. вселеньскôмъ Соборѣ Константиноградскôмъ. И тамъ безъ намыслу принято посланіє Папы Агатона до Собора въ справѣ єретикôвъ Монотелетôвъ. И тамъ всѣ закликали: »Устами Агатона говорить св. Петро.« Такъ проте безъ римскихъ Папôвъ анѣ не скликували соборôвъ, анѣ на нихъ нѣчого безъ ихъ згоды не рѣшали.

Але ще щось бôльше. Історія каже намъ, що по закôнченю кождого Собора, рѣшеня тогожь не мали обовязуючои силы, доки ихъ остаточно не затвердивъ Папа. Длятого всѣ соборы посылали свои рѣшеня Папѣ до затвердженя.

Наглядно се видно зъ исторіи Халькедоньского Собора. Читаємо, що о затвердженє сего Собора просили Папу и Отцѣ Собора, и поодинокй епископы и цѣсарь и єго жена, св. Пульхерія. (Листы Папы св. Льва В. 73-76; 104-106; 114).

Таксамо було и при всѣхъ другихъ соборахъ.

На основѣ сказаного легко можемо пересвѣдчити ся, що першй вселеньскй соборы, признаванй такожь и схизматиками с к л и к у в а н о л и ш е з а в ѣ д о м о с т і ю П а п ô в ъ, справы на нихъ р ѣ ш а л и с ь п ô с л я в о л ѣ П а п ô в ъ, свою з а к о н н у с и л у д ô с т а в а л и з ъ з а т в е р д ж е н я П а п ô в ъ. Цѣлымъ знову способомъ поступованя соборы показали, що римского Папу ставляють понадъ себе и єго уважають безъошибочнымъ судією въ справахъ вѣры.

Неправду проте пишуть и говорять схизматики (пр. Русскій Календарь зъ р. 1910 ст. 43), що до 9-ого вѣка найвысшою властію въ Христовой Церкви уважались вселенські соборы.

Верховну власть Папы надъ цѣлою Церквою доказують вкôнци церковнî книги, якихъ уживають схизматики.

Въ Минеи на дни 2 сѣчня на Утрени спѣвають и въ Россіи о Папѣ Сильвестрѣ слѣдуючî слова: »Ересей лесть отгналъ єси, паству упаслъ єси (Канонъ Пѣснь 4) . . . . Верховникъ явился єси священнаго собора и верховнаго учениковъ украсилъ єси престолъ. (Тамже Пѣснь 8) . . . . Яко божественный верховникъ священныхъ отцевъ, священное ученіє утвердивъ, єретиковъ заградилъ єси уста. (Тамже Пѣснь 9)« т. зн. Ты прогнавъ зрадливî єреси, ты выпасъ у паству . . Ты явивъ ся начальникомъ святого Собора и украсивъ престолъ начальника учениковъ . . . , Яко божій начальникъ св. Отцѣвъ, укрѣпивши св. науку, заткавъ єси уста єретикôвъ.

А дня 18 лютого (Февруарія) таке читаємо въ тôй самой Минеи о Папѣ св. Львѣ В.: »Что тя именуємъ, богодухновенне? главу ли православныя Церкви Христовы?... Проповѣдника ли истины и основаніе твердо; старѣйшину верховнаго собора честнаго?... (Вечерня). Петра верховнаго престола наслѣдникъ былъ єси.... Петра честнаго преємникъ и сего начальствомъ обогативъ ся.... уста льстивая заградилъ єси єретічествующихъ« (Утреня Канонъ, Пѣснь I, VI и Ікосъ по VI пѣсни) т. зн. Чимъ тя назвемо, натхненый Божимъ духомъ? Чи (на першôмъ мѣсци) головою Православнои Христовои Церкви?.... Чи проповѣдникомъ правды и твердою основою; Найвысшимъ Начальникомъ чесного Собора? Ты унаслѣдивъ найвысшій Петрôвъ престолъ... Ты спадкоємець чесного Петра, а зобогатѣвши єго начальствомъ, зрадливî заткавъ єси разъ на завсѣгды уста єретикамъ. Вже зъ тыхъ 2 свѣдоцтвъ якъ и свѣдоцтвъ высше наведеныхъ, — хоть такихъ свѣдоцтвъ въ церковныхъ книгахъ схизматицкои церкви подыблемо далеко бôльше — можемо переконати ся, що вѣры въ первеньство Папы въ Христовой Церкви не выдумали католики, але що она перейшла въ кровъ и кости самои церкви схизматицкои, чого она на жаль не хоче добачити, не хоче порозумѣти.

Такъ въ коротцѣ выложивъ я Вамъ, мои Дорогî, исторію заложеня верховнои власти въ Христовой Церкви и єи выконуванє въ найдавнѣйшихъ часахъ христіяньства, а щобы мене хто не посудивъ о сторонничôсть, наводивъ я свѣдоцтва зъ тыхъ самыхъ книгъ, котрыми и схизматики дорожать.

И Вы чули, якъ то Спаситель передавъ найвысшу власть въ Церквѣ св. Петрови, чули, якъ тая власть перейшла на римскихъ епископôвъ, якъ о тôмъ свѣдчать св. Папы, св. Отцѣ всхôднои и захôдной Церкви, котрыхъ и схизматики величають яко святыхъ, якъ о тôмъ свѣдчать вселенські соборы признаванî схизматиками и ихъ церковнî богослужебнî книги.

Въ виду сего наша вѣра, вѣра католикôвъ въ ту правду, що римскій Папа є найвысшимъ начальникомъ Христовои Церкви и що тую свою власть принимає безпосередно вôдъ Г. Бога, одинока має свою пôдставу, та що всѣ

инші христіяне, котрі тую вѣру вôдкидають, суть вôвцями заблудшими безъ пастыря, суть людьми, котрі находять свою погибель поза кораблемъ Ноя.

Въ виду сего не католики суть тыми, що вôдорвались вôдъ пня животворнои православнои церкви, але схизматики.

Першимъ творцемъ роздору межи всхôдною церквою а римскимъ Апостольскимъ Престоломъ бувъ Фотій, не Папа. А стало ся се такъ.

Въ половинѣ IX. вѣку цѣсаремъ въ Царгородѣ бувъ малолѣтный и дурноватый Михаилъ III, за котрого управлявъ державою єго вуйко Бардасъ, чоловѣкъ до того степеня розпустный, що живъ на вѣру зъ жѣнкою свого внука. Патріярхомъ въ Царгородѣ бувъ тогды св. Ігнатій, чоловѣкъ на скрôзь побожный и праведный. Сей не мôгъ стерпѣти згôршень, які дававъ Бардасъ и тому выключивъ єго зъ Церкви. За се велѣвъ Бардасъ кинути св. Ігнатія до вязницѣ а на єго мѣсце поставивъ царгородскимъ патріярхомъ Фотія, чоловѣка вправдѣ ученого и проворного, але при тôмъ дуже гордого и переворотного.

Нѣхто зъ чесныхъ епископôвъ не хотѣтъ высвятити Фотія на епископа, бо всѣ бачили велику кривду св. Ігнатія. Ажь знайшовъ ся якійсь зложеный зъ епископского достоинства Григорій Сиракускій и той проти всякихъ церковныхъ законôвъ высвятивъ Фотія протягомъ 4 днѣвъ на епископа, хотяй той бувъ ще свѣтскимъ чоловѣкомъ.

Понеже однакъ добре було всѣмъ вѣдомо, що нѣхто не може бути правнымъ патріярхомъ безъ затвердженя Папы, написавъ Фотій до Папы ложне письмо, що св. Ігнатій доброволъно зрѣкъ ся патріяршого достоинства; а тымчасомъ вязницею и всѣлякими иншими тортурами, котрі тревали около 6 лѣтъ, старавъ ся склонити св. Ігнатія до того, щобы уступивъ, чого св. Ігнатій яко добрый пастыръ зробити не мôгъ.

Будучи на воли, написавъ св. Ігнатій до Папы письмо, въ котрôмъ представивъ цѣлу правду. Папа Николай I, довѣдавши ся о правдивôмъ станѣ рѣчей, скликавъ до Риму соборъ епископôвъ, на котрôмъ осудивъ Фотія и вôдлучивъ єго вôдъ Церкви разомъ зъ всѣми єго сторонниками.

Фотій вмѣсто пôддати ся засудови Папы, пôднѣсъ отвертый бунтъ и зачавъ теперъ остро проти него выступати.

Однакъ Божа рука досягла вôдступникôвъ. Бардаса и цѣсаря убили дворяне, а Фотія прогнавъ новый цѣсаръ Василій, привернувши на престолъ св. Ігнатія, що доживъ щасливо на своимъ престолѣ ажь до смерти, котра наступила въ 877 р.

По смерти св. Ігнатія Фотій зъєднавши ласку цѣсара знову занявъ патріяршій престолъ, а до Папы написавъ письмо, що мусѣвъ такъ зробити, бо того желавъ собѣ и цѣсаръ и народъ, а при тôмъ просивъ Папу о затвердженє.

Папа для святого супокою давъ прошене затвердженє зъ тымъ, що Фотій прилюдно покає ся. Фотій обѣцявъ се зробити, але обѣтницѣ не дотримавъ. За тоє Папа єго выклявъ, а тодѣшный грецкій цѣсаръ Левъ VI. велѣвъ замкнути єго до монастыря, де въ нерозкаяню померъ.

Отъ такъ марно закôнчивъ своє житє основатель схизматицкои церкви. И схизматики не встыдають ся почитати єго яко святого и молити ся до него. Але при тôмъ и се дуже цѣкаве, що разомъ зъ Фотіємъ почитають такожъ св. Ігнатія. Мученикови и злому мучителеви вôддають однакову честь. —

Въ той спосôбъ полагоджено той перший бôльшій роздоръ, а царгородскій патріярхи якъ передъ тымъ, такъ и на дальше признавали Папу римского головою Церкви, по своимъ выборѣ просили ихъ о затвердженє и вô всѣхъ важнѣйшихъ справахъ вôдносили ся до нихъ.

На той часъ, коли єще царгородска церковъ була въ єдности зъ Папою римскимъ, припадає навернене нашихъ предкôвъ Русинôвъ на Христову вѣру за великого кιѣвского князя св. Володимира въ р. 988. Нашй предки були проте такими самыми католиками, що и латинники т. зн. признавали римского Папу головою Церкви. Рôжнили ся вôдъ нихъ лише обрядомъ, такъ якъ и мы. А остались они католиками навѣть якійсь часъ по тôмъ, якъ грецка церковъ вôдпала вôдъ правдивои Христовои Церкви. Що такъ було, послухаймо.

Въ половинѣ XI-го столѣтя грецкій цѣсаръ поставивъ царгородскимъ патріярхомъ Керулярія зъ вдячности за те, що той допомôгъ єму осягнути престолъ. Керулярій бувъ то человѣкъ, що гордостію и своимъ поганымъ житємъ перевысшивъ Фотія. Тожь и немавъ надѣѣ на затвердженє Папы. Тому навѣть о него не старавъ ся, и скоро лише высвятивъ ся на патріярха, зôрвавъ всякй зносины зъ Папою римскимъ, щобы въ той спосôбъ самъ мôгъ стати Папою на всходѣ.

Папа Левъ IX. всѣми силами старавъ ся задержати Керулярія въ єдности церковнôй, але коли се не удало ся, кинувъ на него клятву въ р. 1054.

Вôдъ того то часу починає ся тревалый роздоръ межи грецкою а римскою Церквою, а въ слѣдъ за тымъ и постепенный упадокъ грецкои церкви.

Нашй однакъ предки, помимо роздору, якій выкликавъ Керулярій, ще на довгій часъ задержались въ єдности зъ римскимъ Папою.

И такъ знаємо зъ исторіи, що тй самй послы Папы Льва IX, що выкляли Керулярія, заѣхали до руского митрополита Іляріона. Той принявъ ихъ дуже сердечно, чимъ заявивъ, що не братає ся зъ бунтôвникомъ Керуляріємъ.

Дальшій доказъ на се, що Русины ще довшій часъ, а именно принайменше до кôнця XI. ст. належали до римскои Церкви, се свято Перенесеня мощей св. О. Николая, або, якъ въ декотрыхъ сторонахъ кажуть »теплого Николы.« — Въ р. 1090 перенесено мощѣ св. О. Николая зъ мѣста Мѵръ въ Азіи до мѣста Бару въ Італіи, де они и теперъ находять ся. На памятку того перенесеня наказавъ Папа святкувати що року день 9 мая. Еслибъ Русины не були тогды въ єдности зъ Римомъ, булибы сего свята не приняли, а се тымъ бôльше, що Греки сего свята не мають, а навѣть дуже лютились зъ сеи причины, що взято мощѣ св. Николая зъ ихъ сторонъ.

А если такъ, то и живучй въ тôмъ часѣ на Руси св. Угодники божй Антоній и Теодозій Печерскій були такожъ католиками всхôдного обряду. Неправно

проте схизматики уважають ихъ за своихъ. Св. Теодозієви приписують они навѣть, що мавъ высказати згордливӣ слова проти »латиньскои вѣры« (Русскій Календарь зъ р. 1910 ст. 47); але тыхъ слôвъ св. Теодозій не сказавъ. Суть они выдумкою якогось Грека Теодозія, що живъ сто лѣтъ пôзнѣйше. Той Грекъ, щобы лекше Русинôвъ удержати въ схизмѣ (вôдступствѣ), свои звычайнӣ творы ставъ выдавати яко письма св. Теодозія, що доказує навѣть россійскій историкъ Голубиньскій въ своѣй исторіи (Т. I, Ч. I, ст. 140 и 859—860).

Схизма на Руси утвердила ся доперва въ XII. вѣцѣ, але и вôдъ тогды починає ся постепенный упадокъ нашои церкви. Церковъ на Руси и въ Россіи пôдпадає пôдъ неволю свѣтскихъ володарѣвъ, котрӣ себе уважають за голову церкви и черезъ своихъ свѣтскихъ урядникôвъ поводять нею, якъ имъ подобає ся.

Въ науцѣ чимразъ бôльше и бôльше вôдступовано вôдъ первѣснои Христовои науки такъ, що дôйшло вже до того, що починають вôдкидати пôодинокӣ книги св. Письма, кидають хулу на Матерь Божу, кажучи, що Она зачата вь грѣсѣ, позваляють сповѣдникамъ въ деякихъ выпадкахъ выявляти грѣхи, якӣ чули вôдъ каючихъ ся на сповѣди, нарушують святôсть супружества (розводы), чого давнѣйше у нихъ не було.

Не диво проте, що честнѣйшӣ и умнѣйшӣ сыны рускои церкви, бачучи, до чого веде схизма, вже вôдъ найдавнѣйшихъ часôвъ звертали свои очи до римского Апостольского Престола, де завсѣгды ненарушеною переховує ся Христова наука и просили о принятє до єдиноспасительнои римскои Церкви.

И Папы римскӣ яко добрӣ пастырѣ зъ радостію принимали Русинôвъ въ свои обнятя, зôставляючи имъ ихъ обрядъ и ихъ звычаѣ, при чôмъ при неоднôй нагодѣ выразно зазначували, що не ходить имъ о те, щобы мы були латинниками, але щôбы були католиками. Ба навѣть церковными карами грозили и грозять тымъ, котрӣ бы неправно переводили Русинôвъ греко-католицкого обряду на латиньство.

Въ той способъ заключено унію въ Берестю, въ той способъ заключено унїю и въ нашôй епархіи.

И мы щасливӣ, що належимо до єдности зъ св. католицкою римскою Церквою, бо лише въ нѣй зложивъ Христосъ наше спасеніє, она єсть тою одинокою дорогою, що провадить до щастя, до неба. Мы щасливӣ, що при тôмъ можемо заховати свôй прекрасный прадѣдный грецкій обрядъ, котрый остаючи на жизненнôй почвѣ Христовои католицкои Церкви чимразъ красше розвиває ся и буде розвивати ся, такъ якъ се було въ першихъ часахъ христіяньства. Тожь дорожѣмъ тымъ скарбомъ и уникаймо людей, книжокъ и часописей, котрӣ хотять намъ то все забрати, уникаймо ихъ ще бôльше, якбысьмо уникали розбôйникôвъ, бо розбôйники заберуть намъ лише дочаснӣ скарбы, дочасне житє, а тӣ злӣ люде, злӣ книжки и часописи заберуть намъ вѣчне щастє, кинуть насъ на вѣчну погибель, »идѣже червъ не умираєтъ и огнь не угасаєтъ« (Марк. 9, 44) т. зн. де хробакъ не умирає и огонь не гасне. Молѣмъ ся о вытреванє въ св. вѣрѣ католицкôй ажь до кôнця житя, а для нашихъ заблудшихъ братôвъ просѣмъ о ласку наверненя. Будьмо готовӣ терпѣти переслѣдованя и саму смерть

за св. католицку вѣру, такъ якъ терпѣвъ и понѣсъ смерть св. Іосафатъ, такъ якъ терпѣли и понесли смерть героичнй селяне въ Холмщинѣ. Всѣ они оглядають Бога лицемъ въ лице, всѣ они наглядно пересвѣдченй о тôй правдѣ, що »недостойны страсти нынѣшного времени къ славѣ имѣющей явити ся въ насъ« (Рим. 8, 18) т. зн. терпѣня нынѣшного часу не суть достойнй тои славы, яка має въ насъ об'явити ся.

Будьмо певнй, що єсли мы будемо ихъ наслѣдувати въ ихъ привязаню до св. католицкои вѣры, до св. Ап. Престола римского, єсли мы будемо такъ терпѣти для вѣры св., якъ они, то и насъ чекає така сама нагорода, така сама радôсть.

Не бажаймо земного раю, якій намъ показують вороги Церкви за наше вôдступство вôдъ вѣры, бо и ту на земли раю не будемо мати и Бога стратимо на вѣки; але шукаймо раю небесного, де щастє, що нѣколи не мине ся.

Дорогй мои! Я, якъ то я вже Васъ неоднократно запевнявъ, люблю Васъ цѣлымъ серцемъ и радбы на Васъ видѣти якъ найбôльше ласки и благословеня Божого, видѣти Васъ щасливыми и ту на земли и въ вѣчности; о тоє я Господа Бога при кождôй Службѣ Божôй горячо молю. Не вôддаляйте же тои ласки божои и того благословеня вôдъ Себе, Своихъ родинъ, Своихъ дѣтей Вашимъ поступованємъ противнымъ Богу, противнымъ вѣрѣ, противнымъ св. католицкôй Церквѣ. Я прошу Васъ и взываю, слухайте уважно того листу, якъ Вамъ єго Вашй отцы духовнй въ церквѣ читати будуть, роздумуйте надъ нимъ въ часѣ того св. великого посту, часѣ покаяня, приготовѣтся щиро до св. пасхальнои сповѣди, скрѣпѣть въ собѣ на ново вѣру, вѣру правдиву, въ Христа Господа и Єго святу, правдиву, католицку Церковъ, нѣмъ Єго, Господа и Бога нашого пôдъ видами хлѣба и вина въ св. пасхальнôмъ причастію принимати будете, а утвердивши ся въ той способъ щиро въ вѣрѣ св. католицкôй, Вы почуєте радôсть въ серцяхъ Вашихъ, выплываючу зъ чистои совѣсти, зъ почутя, що Вы злученй тѣсно зъ Христомъ Господомъ, и зъ радостію будете обходити Єго св. Воскресеніє, яко залогъ Вашого будучого воскресенія.

Благодать Господа Іисуса Христа зъ Вами. Аминь.

Дано въ Перемышли въ недѣлю о Закхеи дня 8. (21) сѣчня р. Б. 1912.

† КОНСТАНТИНЪ
Епископъ.

Всч. Духовеньству поручаємъ листь сей повысшій прочитати мѣсто проповѣди въ церквѣ матернôй выразно, голосно, зъ вôдповѣдными интонаціями заразъ въ першу недѣлю по отриманю єго, а въ слѣдуючй недѣлѣ и въ прочихъ церквахъ, єсли ихъ бôльше до парохіи належить.

Дальше приказуємо вôдчитати той листъ по вôдповѣднôмъ вступѣ, що розходиться о рѣчь дуже важну, бо рѣчь вѣры и спасеня душь, также въ не-

дѣлю крестопоклонну, щобы вѣрнй могли добре справу порозумѣти и собѣ запамятати.

ОО. Катехиты школъ середныхъ и выдѣловыхъ могуть по̂сля обставинъ листъ той перечитати въ недѣдю сыропустну або во̂дповѣдну ексорту выголосити.

ОО. Настоятелѣ деканато̂въ обовязанй пересвѣдчитися, чи той листъ бувъ во̂дповѣдно прочитаный въ каждо̂й церквѣ деканата и о то̂мъ донесуть.

Що до захованя посту, поручаємъ благорозумно поучати вѣрныхъ о приписахъ въ то̂мъ взглядѣ оголошеныхъ на Синодѣ діецезально̂мъ въ Перемышли въ роцѣ 1908, то єсть о ухвалахъ Синоду провинціональнаго Льво̂вского зъ р. 1891. Дебы однако̂жь заходила дуже важна потреба дальше идучого розрѣщеня во̂дъ посту, то удѣляємъ тои власти Всеч. Духовеньству, на що особенно звертаємъ увагу Всч. ОО. катехито̂въ, щобы во̂дповѣдно зарядили въ бурсахъ для хлопцѣвъ и институтахъ для дѣвчатъ. Въ случаяхъ розрѣшеня во̂дъ посту що до молитовъ належить заховати правило Синоду пров. Льво̂вского.

Ро̂вночасно позваляємъ Всч. ОО. Сповѣдникамъ въ парохіяхъ высше 2.000 душь розпочинати св. сповѣдь пасхальну во̂дъ 1. понедѣлка а въ парохіяхъ низше 2.000 душь во̂дъ 3. понедѣлка св. великого посту. Сповѣдь пасхальна ко̂нчить ся зъ днемъ празника Вознесеня Господня.

Заразомъ удѣляємъ власть на часъ вел. посту розрѣшати во̂дъ грѣхо̂въ власти Нашо̂й задержаныхъ — Кромѣ: 1) умысне человѣкоубійство и 2) согнанє человѣческого плода (secuto effectu) всѣмъ сповѣдникамъ.

Кромѣ того силою во̂дъ св. Апостольского Престола на пятилѣте Намъ удѣленою, удѣляємъ власть всѣмъ Всч. ОО. Сповѣдникамъ на цѣлый часъ треваня сповѣди пасхальнои, привертати каючимъ ся утрачене право, petendi debitum conjugale, cujus jus amisit per supervenientem affinitatem e copula carnali, habita cum consanguinea vel consanguineo sive primo, sive in secundo gradu suae uxoris respective sui mariti, що дѣлати ся має въ слѣдуючій спосо̂бъ: По выголошеню формы розрѣшеня св. Тайны Покаянія, (а звертаємъ увагу Всч. ОО. Сповôднико̂въ, що форма розрѣшеня має докладно высказати ся при каждо̂мъ сповѣдаючимъ ся, иначе каючійся не одержавъ розрѣшеня) має ся сказати: »Кромѣ того властію Преосвященому Епископу . . . удѣленою, а менѣ во̂дпорученою, привертаю тобѣ право, довгъ супружескій во̂дъ свого мужа (жены) жадати, котре черезъ грѣхъ плотскій зъ сродною (зъ сроднымъ) жены твоєи (мужа твоєго), поповненый утративъ єси. Въ имя Отца † и Сына † и святого Духа † Аминь«.

Такожь удѣляємъ до ко̂нця бѣжучого року 1912 власть всѣмъ Сповѣдникамъ розрѣшати во̂дъ грѣхо̂въ задержаныхъ, вынявши два высше сказанй, на часъ посту передъ Рождествомъ Христовымъ, а безъ ограниченя въ слѣдуючихъ случаяхъ:

1) при сповѣди женщины передъ пологомъ;

2) при сповѣди загально̂й, єсли тая сповѣдь загальна єсть конечна;

3) при сповѣди женихо̂въ передъ вѣнчанємъ, єсли вже нема часу до Насъ во̂днести ся.

Во̂дъ гр. кат. Еп. Ординаріята.

Перемышль, дня 21 сѣчня 1912.

† КОНСТАНТИНЪ
Епископъ.

Ч. 2.

Ч. 479. Речинець до св. Рукополаганя въ Іереи.

Кандидатôвъ духовного стану покôнчившихъ науки богословски и желаючихъ приняти св. Рукоположенє, взыває ся щобы внесли до дня 14. лютого 1912 свои поданя, самиже явилися въ канцляріи Еп. Консисторіи дня 20. лютого 1912 о год. 9. передъ полуднемъ по выслуханю св. Літургіи, котра о год. 8. зачинаε ся.

Поданя мають бути заосмотренѝ: 1) свѣдоцтвами всѣхъ наукъ шкôльныхъ 2) моральности 3) здоровля 4) убожества потвердженого ц. к. Старостомъ 5) вѣнчаня, єсли суть женатѝ 6) удоволеня повинности вôйсковои.

Вôдъ гр. кат. Еп. Ординаріята

Перемышль дня 26. сѣчня 1912.

Ч. 3.

Ч. 9352/11. Конкурсъ на запомогу зъ фондаціи Романа Алексевича для вдôвъ и сирôтъ по священикахъ Епархіи Перемыскои.

Еп. Консисторія яко управителька запомогового фонду им. Романа Алексєвича для вдôвъ и сиротъ по священикахъ епархіи Перемыскои, оголошує симъ конкурсъ на рôкъ 1912 на одноразову запомогу въ квотѣ 120 К.

Управнеными до полученя сеи запомоги изъ фондôвъ фундаціи суть вдовы по священикахъ рускои народности Епархіи Перемыскои, котрѝ выкажутъ ся:

1). Що придержують ся свого обряда и народности и ведуть житє моральне;

2). Що суть убоги и не посѣдають приватного маєтку движимого и недвижимого;

3). Що не мають можности зъ поводу приклонного вѣку и слабого здоровля самостоятельно на удержанє зарабляти.

Дотичнѝ прошеня належить въ речинци до 20. лютого 1912 посредствомъ уряда дек. или парох. катедр. въ Перемышли Еп. Консисторіи предложити.

Вôдъ гр. кат. Еп. Консисторіи.

Перемышль дня 25. грудня 1911.

Ч. 4.

Ч. 9153/11. О урочистыхъ и поминальныхъ богослуженяхъ цѣсарскихъ.

Пригадує ся Всч. ОО. душпастырямъ, щобы зъ всею точностію вôдправляли Богослуженя въ дняхъ урочистыхъ и поминальныхъ цѣсарского двору, именно: дня 28. червня за бп. Цѣсаря Фердинанда І., 18. серпня въ день уродинъ Єго Вел. Цѣсаря Францъ Іосифа І., 9. вересня за бп. Цѣсареву Елізавету и 4. жовтня въ день имянинъ Єго Вел. Цѣсаря Францъ Іосифа І.

На тй Богослуженя належить мѣсцевй власти, школы, ц. и к. жандармерію и сторожу скарбову въ висланôмъ повѣдомленю до участи запрошувати.

Вôдъ гр. кат. Еп. Ординаріята.
Перемышль дня 18. грудня 1911.

ХРОНИКА.

Въ пропозицію принятй:

Ч. 9142/11. На парохію Клѣцко: 1. Давидовичь Брониславъ, 2. Филиповичь Іоанъ, 3. Кмицикевичь Савинъ, 4. Адріяновичь Леонтій, 5. Кончило Викторъ, 6. Сороковскій Станиславъ, 7. Логіньскій Іоанъ.

Ч. 9145/11. На парохію Лежаховъ: 1. Венгриновичь Володимиръ, 2. Кочиркевичь Андрей, 3. Косоноцкій Іоанъ, 4. Паппъ Орестъ, 5. Добряньскій Николай, 6. Ґоцкій Алексей, 7. Поляньскій Богданъ, 8. Пшепюрскій Андрей, 9. Гарбовскій Николай, 10. Клюфасъ Іванъ, 11. Кончило Вікторъ, 12. Дубъ Володимиръ, 13. Юрчакъ Петро, 14. Долошицкій Миронъ.

Ч. 9146/11. На парохію Нове Село: 1. Васильчакъ Евдокімъ, 2. Шумило Михаилъ, 3. Кошель Іосифъ, 4. Ничай Стефанъ, 5. Козакъ Анатоль, 6. Банахъ Теодорь, 7. Федоронько Стефанъ, 8. Брановскій Антоній, 9. Фуґлевичь Михаилъ, 10. Пôдгорецкій Петро, 11. Логіньскій Іоанъ, 12. Кійко Стефанъ.

Ч. 9219/11. На парохію Святкова: 1. Пирôгъ Даниілъ, 2. Дуркотъ Іоанъ, 3. Каламунецкій Петро, 4. Дуркотъ Александеръ, 5. Копыстяньскій Евгеній, 6. Сембратовичь Юліянъ, 7. Козенка Александеръ.

Ч. 9220/11. На парохію Добряны: 1. Васильчакъ Евд. 2. Ґоцкій Алексей, 3. Гробельскій Михаилъ, 4. Мартиновичь Оресть, 5. Сѣкора Николай, 6. Козакъ Анатоль, 7. Федоронько Стефанъ, 8. Фуґлевичь Михаилъ, 9. Пôдгорецкій Петро.

Ч. 9221/11. На парохію Смôльникъ: 1. Стукачь Павелъ, 2. Ковальчинъ Іоанъ, 3. Копыстяньскій Евгенъ.

Ч. 9147/11. На парохію Полкинѣ: 1. Ґоцкій Алексей, 2. Дубъ Володимиръ, 3. Ничай Стефанъ, 4. Гарбовский Николай, 5. Юрчакъ Петро, 6. Федоронько Стефанъ, 7. Котысъ Емиліянъ, 8. Гробельскій Брониславъ.

Ч. 9222/11. На парохію Воля цеклинь: 1. Ґалянка Петро, 2. Кійко Стефанъ.

Ч. 9223/11. На парохію Сулимôвъ: 1. Сорокевичь Іоанъ, 2. Шумило Михаилъ, 3. Кмицикевичь Савинъ, 4. Васильчакъ Евдокимъ, 5. Каровець Григорій, 6. Козакъ Анатоль, 7. Банахъ Теодорь, 8. Долошицкій Миронъ, 9. Кійко Стефанъ.

Ч. 9282/11. На парохію Добра Шляхоцка: 1. Сѣкора Николай, 2. Ґалянка Петро, 3. Гробельскій Брониславъ.

Ч. 9284/11. На парохію Лопѣнка: 1. Ганякъ Іосифъ.

Ч. 9285/11. На парохію Мацина велика: 1. Копыстяньскій Евгеній, 2. Венгриновичь Володимиръ.

Ч. 9287/11. На парохію Щирець: 1. Кійко Стефанъ.

Ч. 9288/11. На парохію Куличкôвъ: 1. Паппъ Оресть, 2. Кійко Стефанъ.

Ч. 9144/11. На парохію Жовтанцѣ: 1. Ясеницкій Кипріянъ, 2. Волосяньскій Іоанъ, 3. Онишкевичь Стефанъ.

Ч. 9651/11. На парохію Тростянецъ: 1. Шумило Михаилъ, 2. Поляньскій Василь, 3. Дуркотъ Александеръ, 4. Тимчишинъ Михаилъ, 5. Артемовичь Михаилъ, 6. Дрималикъ Романъ, 7. Мариновичь Іосифъ, 8. Гробельскій Бр.

Ч. 9652/11. На парохію Мостиска: 1. Выковичь Алексей, 2. Юзьвякъ Михяилъ 3. Пшепюрскій Андрей, 4. Поляньскій Богданъ, 5. Осѣдачь Михаилъ, 6. Клюфасъ Іоанъ, 7. Горчицкій Іосифъ, 8. Дубъ Володимиръ, 9. Гробельскій Брониславъ, 10. Куцѣль Романъ.

Презенты получили:

Ч. 9506/11. о. Моравскій Іеронимъ на парохію Орове.
» 9468/11. » Дуркотъ Іоанъ на парохію Климкôвка.
» 8. » Стукачь Павло на парохію Смôльникъ дек. Яслиского.
» 70. » Галянка Петро нв парохію Добра шляхоцка.
» 171. » Козенка Александеръ на парохію Святкова.
» 227. » Васильчакъ Евдокимъ на парохію Добряны.
» 437. » Ясеницкій Кипріянъ на парохію Жовтанцѣ.
» 462. » Романецъ Григорій на парохію Крыниця дек. Дрогобыцкого.

Некрольоґія.

О. Минчакевичь Таддей парохъ въ Рудѣ лѣснôй уп. 5. сѣчня 1912.
» Олховый Володимиръ парохъ въ Берегахъ уп. 10. сѣчня 1912.
» Попель Михаилъ парохъ въ Комарникахъ уп. 11. сѣчня 1912.
Души ихъ поручають ся молитвамъ Всч. Клира.

Вôдъ гр. кат. Еписк. Консисторіи.
Перемышль, дня 25. сѣчня 1912.

† КОНСТАНТИНЪ
Епископъ

о. Іоанъ Стрыйскій
Канцлеръ.

Накладомъ Еп. гр. кат. Консисторіи въ Перемышли. Зъ печатнѣ гр. кат. Капітулы въ Перемышли